

Svamp i unde

Af gynækologerne Christine Felding & Claus Christoffersen

Kvinder med underlivssvamp er et ofte set patientklientel hos såvel praktiserende læger, som gynækologer.

Dette skyldes at sygdommen er hyppig – langt de fleste kvinder vil på et tidspunkt i deres liv opleve en svampeinfektion.

Det er oftest kvinder mellem 20 og 50 år som får svamp.

Som det ses på nedenstående tabel oplever 15% svamp mere end 4 gange.

Infektionen skyldes i 80-90% af tilfældene den encellede gærsvamp *Candida albicans*. Den findes overalt i naturen og forekommer ofte hos mennesker på hud, i mave-tarmkanal m.v.

Der findes andre, knap så hyppige candida-arter: *C. glabrata*, *C. tropicalis* og *C. krusei*.

Der er visse tilstande, som disponerer for svamp i underlivet:

- Graviditet
- Diabetes mellitus
- P-pille-behandling
- Antibiotika-behandling
- Nedsat immunforsvar

Symptomer:

- Kløe, svie, irritation og rødme.
- 'Lykt, grynet (ofte, men ikke altid) »hytteostlignende« udflød.
- Ødem af labia.
- Dyspareuni

Diagnosen stilles som regel klinisk. »Tilfældige« svar, f.eks. at der er svamp i et smearsvar skal formentlig ikke behandles, kun hvis kvinden har symptomer.

Man kan mikroskopere efter at have farvet med kaliumhydroxyd og kigge efter svampesporer og -hyfer:

Tit stiller patienten selv diagnosen og køber et håndkøbspræparat på apoteket. Der findes på markedet kun et enkelt: Canesten®, som fås som vaginalcreme eller vagitorier.

Hvis patienten kommer til læge foretages ved tvivlstilfælde en vaginalpodning:

Der findes andre midler til lokalbehandling af svampekølpit: Brentan® (miconazol) og Pevaryl® (econazol), begge som vaginalcreme. Til behandling af candidiasis på huden findes Mycostatin® som creme.

Af og til kan pensling med Metylrosanilin/Gentianaviolet være effektiv.

Mere effektivt er dog systematisk behandling med enten Diflucan® (flucanazol) eller Sporanox® (itraconazol). Den første gives som engangsdosis (150 mg) den anden som 2 + 2 tabletter (å 100 mg).

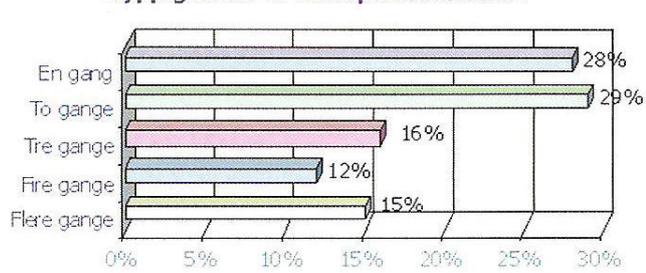
Der findes yderligere et systemisk antimykoticum på markedet – Vfend® (voriconazol). Præparatet administreres som tabletter eller som injektion og nu senest også som mikstur.

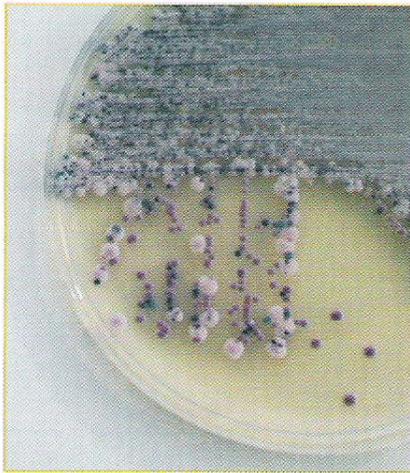
Vfend® er kun indiceret ved recidiverende candidainfektioner, som ikke responderer på ovenstående behandlinger (ofte gentaget) eller til immun-supprimerede patienter med invasiv candidainfektion.

Seruminstituttet har et projekt vedrørende recidiverende svampeinfektioner:

Patienten skal skrive op hvornår hun har haft svamp indenfor de seneste 12 måneder og hvilke behandlinger hun har fået indenfor de seneste 3

Hypigheden af svampeinfektioner:

Billedet viser en blandingskultur af gærsvampe efter en podning.

Yderligere oplysninger på tlf: 32 68 32 15 – ansvarlig for projektet – Overlæge Maiken Arendrup.

måneder. Disse oplysninger sendes sammen med en podning (kulpodepind) til Statens Seruminstitut og mærk prøven »vaginitis-projekt«.

Tak til Overlæge Maiken Arendrup på Statens Seruminstitut for hjælp til at skelne mellem svampesporer og svampehyfer.

